

Ђорђе Секулић
ДНЕВНИК ЈЕДНОГ ПЕСНИКА

Уредник
Зоран Колунџија

Рецензенти
Милутин Ж. Павлов
Мирјана Штефаниџки Антонић
Војин Тривуновић

Ђорђе Секулић

ДНЕВНИК
ЈЕДНОГ ПЕСНИКА

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

ШУЛЦОВ МЛИН

Шулцов млин био је доминантна грађевина на самом ободу Салајке, једном од најстаријих предграђа Новог Сада. Налази се на непарној страни Темеринске улице, тик испод моста који премоштава канал Дунав-Тиса-Дунав, са кућним бројем 121.

Са леве стране млина пружа се нижа дугачка зграда са фасадом окреченом у бело, која заједно са млином чини угао Темеринске и улице Теодора Мандића. Са десне стране, према каналу, наставља се нека врста зиданог складишта и две стамбене јединице које са складиштем чине ћирилично слово Г. Насупрот млина налази се низ шупа које су служиле за складиштење огрева и многе друге намене. На оба краја ових импровизованих просторија, састављених од чврстог материјала и дасака, налазе се стамбени објекти. Све наведено чинило је велики квадрат у чијем средишту се налази зидани пословни објекат са једним станом. Млин је годинама мењао власнике. У описаним просторијама живели су станари. То су биле породице сличног социјалног и имовинског статуса. Нису припадали имућнијем делу новосадског становништва.

Временом се мењао састав ових породица, неке су одлазиле, неке долазиле, највећи број остао је до данашњих дана. Једна од породица која је живела на овој адреси била је и моја.

Са оцем, мајком и братом, живели смо у стану који је по земљишним књигама био обележен бројем 2, између породица Томин и Каначки. Стан од 26 квадратних метара имао је две просторије. Већу, која је била соба за спавање, и мању, намењену за све остало: кухињу, дневни боравак,

радну просторију, простор за учење... Са дрвеним патосом, без тоалета. Ниједан стан у дворишту Шулцовог млина није имао тоалет средином прошлог века. Дијагонално од нашег стана, стотинак метара у дну дворишта, налазио се низ тоалета саграђених од дебелих дасака, са бравом која се закључавала. Моја породица делила је тоалет са породицом Томин. Комшије Каначки користиле су суседни. Помало сам им завидео, њихов је био најуреднији, са великим постером Мише Ковача, чувеног хрватског певача, на бочном зиду. Сваког јутра, између станова и тоалета, одвијао се жив саобраћај. Комшије би у журби само климнуле главом једно другом, прозборили би једва чујно:

– Добро јутро комшија! – по повратку из тоалета разговор је био много опуштенији.

Домаћице би уговарале термин за прву јутарњу кафу, мушки чланови домаћинства коментарисали би резултат недавног дербија. Двориштем је кружила крилатица деда Лале Томин:

– Клозет није далеко, само треба на време кренути.

ПОНОЋ У СРЦУ НОВОГ САДА

Поноћ је над Новим Садам,
месец се на небу игра жмурке,
сакрио се иза облака што језде,
само на тренутак крадом,
као светла усред ноћне журке,
засветле између облака звезде.

Успаван Дунав лењо тече,
мршти се на мреже ноћних аласа,
био је поспан још код Пеште,
и њега је сморило облачно вече,
само код Варадинског моста заталаса,
због свирки које са тврђаве треште.

Тихо је ноћас у центру града,
празан је плато око Милетића,
чује се песма из Католичке порте,
у пролазу поред старих фасада
омамљен од неког јефтиног пића
тетура се човек од мокре сорте.

Жмиркају рекламе са врха зграде,
на плочнику играју се сене,
као да се поноћ ногама бацака,
држећи се за руке две особе младе
корачају пустом улицом Модене
у правцу Дунавског парка.

У Змај Јовиној празне су клупе,
у Дунавској другачија слика,
кафићи су испратили задњег госта,
смеју се гласно две омање групе
веселих, младих пролазника,
чује се кикот до Дугиног моста.

Блистају излози у центру града
мамећи купце из целог света,
чак и месец са небеских висина,
господар који ноћу влада,
признаје када над градом шета
како је лепа Српска Атина.

МАЈСКИ УРАНАК У КАМЕНИЧКОМ ПАРКУ

Парк је на роштиљ мирисао
те године седамдесете,
или седамдесет прве,
ђаво би га знао,
око мене људи као мрави врве,
ја сам момком тек постао
она готово дете.

Парк је на роштиљ мирисао
тог уранка на ободу Срема,
а мени је ноздрве голицао
само мирис њеног парфема,
коме ни име нисам знао.

Држали смо се за руке
поред игралишта,
између тезги и ужареног грила,
док су нам над главама
лебдела седишта
великог рингишпила.

После смо се попели до дворца,
реплике из неког боја,
у себи сам тада замолио Творца
да остане само моја.

Парк је на роштиљ мирисао,
раширен преко старих мушема,
тада сам јој пољубац украо,
тог уранка на ободу Срема.

ШМЕКЕР

Стајала је на обали ћутке
док јој мисли стално некуд беже,
бацала је у воду белутке,
и гледала у рибаре речне
кад у воду забацују мреже.

Док је мирно протицала река,
све бежећи из далеког кутка
пролазећи кроз пределе вечне,
изнад ње сам цогирао кејом.

Мислио сам тог истог тренутка,
ношен неком сулудом идејом,
да баш мене она доле чека.

Сишао сам до пешчаног спруда,
клизајући кроз песак и траву,
помислиће да сам нека луда,
на тренутак прошло ми кроз главу.

Осмехну се чедно уместо презрења,
имала је благо преплануо тен,
коса јој је била црвенкасто риђа.

Проговорих, пришао сам свесно
да јој кажем како ми се свиђа,
рекла ми је само, о изненађења:
Sorry I do not understand.

Како сам се тада осећао бедно,
постало ми тесно усред тог пространства,
к'о да сам залутао у коридор уски
било ми је јасно, ништа од познанства,
ја разумем сам језик руски.

САН

Синоћ сам је сањао у белом,
препуштену свим жељама лудим.
Купидон ме погодио стрелом
да се из сна тога не пробудим.

Синоћ сам је сањао у белом,
још и сада за пољупцем жудим.
Прекрила ме својим врелим телом
да се из сна тога не пробудим.

Синоћ сам је сањао у белом,
у страсти сам почео да лудим.
Стописмо се у пољупцу врелом
да се из сна тога не пробудим.

Синоћ сам је сањао у белом,
грлио је негде на обали мора.
Наједном се све прекрило велом,
пробудих се, превари ме зора.

ШЕГРТ

Практичан део мог стручног образовања, као ученика, одвијао се у Робној кући *Пролазна Нама*, то је простор који је спајао улицу Народних хероја и садашњи Позоришни трг. Некада се то парче улице звало Мала Футошка. Била је то робна кућа без одељења прехране, са дугачким пултом и рафовима са метражном робом, до самих улазно-излазних врата према Позоришном тргу. На том одељењу провео сам наредне три године као ученик. Шеф ми је био Вицко Фрања, просед, сувоњав, старији трговац.

За *Пролазну Наму* вежу ме сећања на двократно радно време и суботње мазање дрвеног пода са уљем, које смо ми ученици заједно са спремачицама намакали на израубован патос од многобројних потрошача. И, одлазак преко пута у Робну кућу *Узор* код Галета по *шанко насецкано*. Гале је био шеф одељења прехране, Сремац из Добринаца, а *шанко насецкано*, салама *йодријуша* коју су за мале паре куповале калфе за доручак.

ТРАНСФОРМАЦИЈА

Били смо у средњој у истој групи,
у четвртом седели смо скупа,
седео сам са њом у првој клупи,
била ми је то најдража клупа.

Осмехом је знала на час да ме слуди,
ређао сам због ње кечеве и двојке,
гледао сам стално у њезине груди
нису биле веће од просечне двојке.

Усне су јој биле изазовне, танке,
шишке су јој падале преко густих веђа,
била ми је лепа као из читанке,
имала је мали завршетак леђа.

Седели смо скупа до наших диплома,
дружили се до почетка лета,
на крају нам жао постало обома,
отишли смо на два краја света.

Време је провукло четири деценије,
негде пред поноћ на дунавском сплаву
угледах фигуру своје симпатије,
водала је малог жућкастог чиваву.

Зурио сам дуго у њезином смеру
док се лагано њихала у ходу,
села је за сто у малом сепареу,
поручила коњак и киселу воду.

Реко сам јој *Хао* у пола свог гласа,
из великог бруса кипеле јој дојке,
помислих у себи тог истога часа
где ли су нестале оне лепе двојке.

Глед'о сам је помало с невером,
године нам притиснуле леђа,
обрве је исцртала танким фломастером,
нема више оних густих веђа.

Одједном су успомене почеле да пупе,
присетих се школе и својих вршњака,
вратила се слика лепотице из клупе,
и моја са косом, без пивског стомака.

ЉУБАВ НА ПЕРОНУ

Била је попут анђела
тог дана у освит зоре,
месец се између облака
још играо жмурке.
Она као Мадона
са платна Микеланђела
стала је поред мене
на ивицу градског перона
за Бачко Градиште.
Она с неке журке
ја из треће смене.

У себи сам замолио Бога
да њено седиште
буде поред мога.
Не треба ми ништа друго
маштао сам насред стајалишта,
причаћемо дуго
до Бачког Градишта.

Да се остваре све бих дао
ови снови луди,
изненада пред њу је стао
велики црни *ауди*.
Крај мене је хитро у кола промакла,
осмехну се неком остарелом чови,
иза затамњеног стакла
остала је она и сви моји снови.

Цео свет се око мене
порушио у моменту,
постало ми јутро суморно и тужно,
пристао бих због те жене
да ме воде на стратиште,
толико сам ниско пао.
Држало ме ово осећање тужно
све док није стигао
аутобус за Сенту
виа Бачко Градиште.

РОМАНСА У ЗАСАВИЦИ

Жан Клод из Нице,
једног јесењег дана,
на студијском путовању
кроз земље западног Балкана,
у кампу поред Мачванске Митровице
упознао је студенткињу Ању.

Седели су на обали речног корита,
у хладу старе сојенице
са кровом од црвене шиндре,
опијен мирисима мачванског рита
гледао је њене плетенице.

Испред њих играле се две видре
у сплету плутајућих грана,
нису дотакле Жан Клода
у природи јединствене слике
топлог јесењег дана.

Срце лупало као мотор пароброда,
док гледао је у њу нетремице,
у две несташне плаве кике
лепе студенткиње Ање.

Милина му тада разгалила груди,
срце јаче почело да бије,
а над главом лелујало грање,
ветар што кроз лишће гуди,
као ехо Бечке симфоније,
уз пољупце студенткиње Ање.

ЛЕТЊИ ДАН НА ПИГАЛУ

Врело поподне на Пигалу,
у сенци велике фонтане
седи Жан на топлом бетону,
држи хармонику малу,
док троши дуге летње дане
свира неку стару шансону.

Пролази народ поред Жана:
белци, црнци, жути, мулати...
Чује се веселе деце вриска
и жагор из околних ресторана,
не може Жан све да испрати,
око њега се гомила стиска.

Сретан је Жан тог летњег дана,
гледа девојке лепршаве,
развлачи хармонику малу,
проводи сате без неког плана.
Вијоре сукње изнад његове главе
као да је у Рију на карневалу.

У једном тренутку млада жена
лепа као богиња Минерва,
стаде пред Жана те му рече:
Вашом сам свирком занесена,
даћу вам њедесет њ евра
нека вам они улейшају вече.

Лаган му осмех озари лице
док склапа хармонику малу.
Имам све у живојшћу,
хвала њи граја лейоџице,
најсрејнији сам човек на Пијалу
када њосмајрам ову лейоџу.